

był bardzo rentownym konikiem, albo wprost wy-
powiada się odmienne opinie nawet bez łagodnego
przejścia do nowej tonacji. Zrobił to przede-
wszystkiem „Przegląd Wieczorny”. Nie jest to
zjawisko bez głębiej ukrytych przyczyn i to może
dość skomplikowanych. Ciekawa pod tym wzglę-
dem opinia choć w szale karnawałowym mniej
polityce poświęca uwagi! — wkrótce z pewnością
będzie mogła posiadać wiele intrygujących ją dzi-
siał kwestji w formie realnej.

Polska polityka zewnętrzna.

(Wywiad „Neue Freie Presse” z posłem Rzeczyp.
Polsk. we Wiedniu, p. Lasockim.)

(X) Jeden z współred. „N. Fr. Presse” inter-
wiewował nowo zamianowanego posła polskiego
przy rządzie związkowym rep. austriackiej, p. Z.
Lasockiego. Pierwszem pytaniem wiedeńskiego
dziennikarza było „czy należy się spodziewać w
najbliższym czasie przeorientowania polskiej poli-
tyki zagranicznej?” P. poseł wytłumaczył inter-
lokutorowi, że nie ma mowy o „przeorientowaniu
się” naszej polityki zewnętrznej, lecz, że Rzplą
nasza, zawierając obecnie szereg układów z są-
siadami, w dalszym ciągu prowadzi linię swej poli-
tyki, tę samą, co od początku, polityki pokojo-
wej, zdążającej do odbudowy śr. i wsch. Europy,
spodziewając się, że teraz, gdy ustala się granice
Polski, będzie mogła spełnić swą tradycyjną rolę
orełdowniczką i pośredniczką pokoju (a nie „żan-
darna Europy”). P. Lasocki poparł swe słowa
przypomnieniem szczerzej chęci pokoju, jaką oka-
zała Polska w stosunku do Litwy, a zwłaszcza
do pobitej Rosji. Z Niemcami dąży do „rozumnego
modus vivendi”. Zakończył p. poseł twierdzeniem,
że w pracy swej pokojowej Polska stoi na silnym
gruncie sojuszu z Francją.

Wyłuszczywszy bliżej kwestję Włhu, jako tę,
która stoi obecnie w pośrodku spraw zewn. na-
szej Rzplę, na pytanie przedstawiciela „N. Freie
Presse”: „A Galicja wschodnia?” rzekł, że w
sprawie tej, która dziś nie znajduje się na woka-
ndzie aktualności międzynarodowych, nie wypowie-
nie merytorycznie, powoła się tylko na artykuł p.
Take Jonescu w „Revue de France”, w którym
wybitny mąż stanu rumuński podkreśla, że jest in-
tereselem całej Europy przynależność wsch. Galicji
do Polski, a błędem byłoby tak tworzenie małego,
bezsilnego państewka między Polską, Rumu-
nią a Rosją, jak posuwanie granic Rosji — dzisiejszej
lub jutrzejszej — po gran Karpat.

Wreszcie naszkicował, na stosowne pytanie
interwiewera, p. poseł Lasocki pomysły układa-
nie się stosunków z Rosją sowiecką, pracę nad
układem handlowym polsko-rosyjskim, kończąc,
że w gospodarczej odbudowie Rosji, Polska musi
odegrać rolę, wskazaną jej przez położenie geo-
graficzne.

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.). Komisja konstytucyjna
wezwała rząd, aby w najbliższych dniach zajął
stanowisko w sprawie zniesienia ministerstwa ro-
bót publicznych poczt i telegrafów oraz zdrowia
publicznego.

Komisja wojskowa przyjęła w trzecim czy-
taniu projekt ustawy o pragmatyce oficerskiej. Na
plenium Sejmu sprawozdawcą większości komisji
będzie poseł Amusz, wnioski zaś mniejszości złożo-
ne zostaną przez posłów Żaluskę i Liebermana.

SPRAWA G. ŚLĄSKA.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) W myśl decyzji Li-
gi Narodów, w przeciągu 14 dni od zawarcia u-
mowy polsko-niemieckiej w sprawie G. Śląska,
umowa ma być ratyfikowana przez Sejm warszaw-
ski i parlament berliński.

Wkrótce w Genewie rozpoczną się ostateczne
rokowania w sprawie tej umowy, a w przeciągu
najbliższych paru tygodni Sejm będzie musiał w
przygotowaniach do ratyfikacji, zapoznać się bli-
żej z przebiegiem rokowań.

Krokiem wstępnym do tego, było wczorajsze
posiedzenie komisji spraw zagr., na którym prze-
wodniczący delegacji polskiej do rokowań górno-
śląskich p. K. Olszewski i członek delegacji p.
Wasserberger, zaznajamiali komisję z dotychcza-
sowym przebiegiem rokowań.

Relacji tych nie powtarzamy, gdyż znane są
z doniesień jaśnie napłynęły z toku obrad w Kato-
wicach. Zaznaczyć tylko należy, że komisja spraw
zagr. uznała za przedwczesny wniosek p. Ol-

szewskiego, aby już teraz obrać referenta, który-
by śledząc przebieg rokowań przygotowywał się
do przedstawienia sprawy sferom.

—o—

Poseł polski Zamoyski u premiera Poincarego.

Paryż. (AW.) Pierwsza audjencja posła Za-
moyskiego u premiera Poincarego trwała dość
długo i nosiła charakter serdeczny. Poruszano
sprawy aktualne specjalnie kwestje dotyczące
konferencji genueńskiej. Poseł Zamoyski wyniósł
z tej rozmowy jaknajlepsze wrażenie o uczuciach
Poincarego względem Polski.

O SZYBKIE PODPISANIE UMOWY HANDLO-
WEJ POLSKO-FRANCUSKIEJ.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) W uzupełnieniu
wiadomości o audjencji posła polskiego p. Zamoys-
kiego u premiera Poincarego w Paryżu, dowia-
dujemy się, iż prezydent ministrów p. Poincare
wyraził życzenie, aby umowa handlowa polsko-
francuska została w najbliższym czasie podpisana

Nacze na Rada ludowa wyjeżdża do Cieszyna.

Katowice. (AW.) W niedzielę o 10-tej N. R.
Ludowa wyjeżdża do Cieszyna. Zaraz po przy-
jeździe członkowie R. Lud. zwiedzą instytucje
oświatowe i kulturalne, poczem wezmą udział w
uroczystym posiedzeniu na Zamku lub starostwie.
Potem członkowie Rady udadzą się do Bielska,

gdzie zwiedzą tamtejsze zakłady przemysłowe.
poczem powrócą do Katowic. Ludność polskiego
Cieszyna przykłada wielką wagę do tych odwie-
dzin, które przyczynią się z pewnością do zbliże-
nia się tych 2 nierozdzielnych części przyszłego
województwa śląskiego.

Sytuacja międzynarodowa naprężona.

Warszawa. (Tel. wł.). (S.) Zdaniem wielu
członków sejmowej komisji spraw zagranicznych
sytuacja międzynarodowa jest nadzwyczaj naprę-
żona i wymaga napięcia uwagi i stałej bacności
nie tylko naszych polityków i dyplomatów ofi-

cjalnych — lecz i całego narodu polskiego. Naj-
bliższe tygodnie będą przynosić konkretne fakty,
które nie dadzą się ukryć w gabinetach dyploma-
tów mocarstw.

—o—

Ekonomiczna i polityczna ruina Austrii.

Bukareszt. (AW.) Poseł Sandor wystosował
do ministra spraw wewnętrznych interpelację, ja-
kie stanowisko zajmuje rząd w sprawie bliskiej
już politycznej i finansowej zagłady Austrii. San-
dor zapytuje, czy rząd węgierski skłania się do
porozumienia z państwami koalicji, aby w ten

sposób zabezpieczyć naród od niemiłych wypad-
ków w razie nieuniknionej katastrofy austriackiej.

NAGŁACA PROŚBA O POŻYCZKĘ

Leafield. (PAT). Radio. Nagłacy apel Austrii o
udzielenie kredytu 2 i pół miliona ft. szterl. wziętę
do rozpatrzenia Lloyd George i sir Robert Horne

Dymisja gabinetu Schobera.

Wiedeń. (PAT.) Austriackie zgromadzenie
narodowe przyjęło głosami chrześcijańsko-spo-
łecznych i socjalnych demokratów układ z Cze-
chosłowacją zawarty w Lanach. Przeciwno przy-

jęciu głosowało 23 posłów wszechniemieckiej
partii ludowej. Po przyjęciu układu kanclerz
Schober zgłosił dymisję gabinetu, a miejsce kan-
clerza objął wicekanclerz.

50-PROC. ZASIŁEK DLA URZĘDNIKÓW.

Warszawa. (Te. wł.). (G) W sprawie 50-proc.
zasiłku dla urzędników państwowych, dowiaduje-
my się, że za podstawę obliczeń wzięte będą po-
bory za miesiąc luty br. Dodatek ten otrzymają
wszyscy urzędnicy, którzy byli na służbie państwo-
wej przed 1 stycznia br.

PIERWSZA PRÓBA NAWIĄZANIA STOSUN- KÓW HANDLOWYCH POLSKO-JAPOŃSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Z kół zbliżonych
do poselstwa japońskiego dowiadujemy się, że w
lońcu lutego lub z początkiem marca przybędzie
do Gdańska okręt japoński z towarami jakie Japo-
nia zamierza eksportować do Polski. Będzie to
pierwsza próba nawiązania stosunków handlo-
wych polsko-japońskich. Jeżeli próba uda się, w
takim razie utworzoną zostanie stała komunikacja
morska między portami japońskimi a Gdańskiem.

SZEROKIE PEŁNOMOCNICTWA POSŁA SOWJECKIEGO WOBEC NIEMIEC.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Z Berlina donoszą,
że nowy poseł sowjecki przy rządzie berlińskim,
który niedawno powrócił z Moskwy, został upo-
ważniony do uczynienia Niemcom daleko idących
propozycji o charakterze politycznym i handlo-
wym.

DLACZEGO NIEPODPISANO UMOWY HAN- DLOWEJ CZESKO-NIEMIECKIEJ?

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Z Pragi donoszą,
iż Benesz oświadczył w senacie, że umowa han-
dlowa czesko-niemiecka nie została ratyfikowana

za obu stroną zgodą, a to ze względu na zmiany
w stosunkach gospodarczych.

NIEMCY ODZYSKAŁY BUDYNEK POSELISTWA W WASZYNGTONIE.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Dowiadujemy się,
że rząd Stanów Zjednoczonych oddał przedstawi-
cielstwu niemieckiemu budynek poseistwa w Wa-
szyngtonie, który był zasekwestrowany w czasie
wojny.

ROKOWANIA FRANCUSKO-ANGIELSKIE.

Leafield. (PAT). Radio. Rokowania między
Curzonem a Saint Aularem w sprawie konwen-
cji angielsko-francuskiej rozpoczęły się dzisiaj ra-
no. Tok rokowań ma być ściśle poufny, aż do u-
zyskania zupełnego porozumienia.

Wiadomości telegraficzne.

Dowódcą O. K. Łódź — gen. Majewski
Łódź. Dotychczasowy D. G. K. gen. Rządowski
został przeniesiony do Warszawy na stanowisko
przewodniczącego najwyższego trybunału orze-
kającego. D. O. K. IV obejmie gen. Majewski, do-
wódca I armii. (PAT.).

Wycieczka rolników pomorskich w Wars-
zawie. Warszawa. Wczoraj rano przybyła do
Warszawy wycieczka rolników pomorskich, za-
inicjowana przez miejscowe okręgowe Towarzy-
stwo rolnicze. (PAT.).

Persja uznała państwo irlandzkie. Dublin.
Havas. Z pomiędzy wszystkich krajów Persji
pierwsza uznała nowe państwo irlandzkie. (PAT.).

TYDZIEŃ LITERACKI

KAROL IRZYKOWSKI

Plagja'owy charakter przetomów literackich w Polsce.

(Rozdział z dzieła „Walka o treść”, które ma się ukazać w tym roku.)

Ilekoć w Polsce mówi się, że zaszło „tylko nieporozumienie”, a mówi się to dosyć często, można być pewnym, że owszem „porozumienie” było całkowite, a tylko coś umyślnie nie zostało opowiedziane między spierającymi się stronami, bo obydwie mają korzyść w tem, aby to coś omijać. Więc byłoby może brakiem taktu, gdyby ktoś trzeci, mieszając się do sporu między „wpływami” czyli „pomniejszycielami ołbrzymów” (częściowo rozegrał się ten spór na łamach „Rzeczypospolitej”) a stróżami prestiżu tychże ołbrzymów, starał się zepsuć to wygodne „nieporozumienie”. Niech ten spór — o ile chodzi o ołbrzymów — skończy się na tem, co z wielką erudycją i ukłonem na wszystkie strony uprzejmością wypowiedział reprezentant „pomniejszycieli” subtelny p. Wacław Borowy, w pozytywnej formie dziełka „O wpływach i zależnościach w literaturze” (Kraków 1921, nakładem Krakowskiej Spółki wydawniczej). Wyjaśnił on naturę sprawy tak wszechstronnie i — z przeproszeniem! — sumiennie, że nawet przeciwnicy muszą się zgodzić na jego konkluzję. W moich oczach ta książeczka jest skandalem. Bo zaiste rumienić się trzeba, że w polskiej literaturze krytyka analityczna musi walczyć nie o wyniki badań swoich, lecz wogóle o rację swego bytu, musi się usprawiedliwiać, że nie narusza żadnych świętości, lecz owszem sama jest również lampką przed świętościami. Gdzieindziej dziełko takie może nie byłoby potrzebne, lecz u nas krytyka tabuiczna, ta, która sobie stwarza różne tabu (patrz staropanienskie przesady o kwiecie, który, rozbierny, traci kraskę i urok) w tym wypadku niechętnie stosuje staropolską, choć dopiero przez Niemców sformułowaną zasadę: „leben und leben lassen”. A jeżeli to uczyni, to tylko dlatego, że ostatecznie między p. Borowym a tabuikami niema sporu o samą nienaruszalność tabu, a idzie tylko o to, że on powiada, iż wykazywanie wpływów w dziełach Słowackiego, Mickiewicza, Fredry, nic ich sławie nie szkodzi i nawet głębiej ją utrwala,

oni zaś, podejrzewając może podstęp, woła wogóle nie dopuszczać do dyskusji o „wpływach”.

Spór jest przez to aktualny, że toczy się właśnie w chwili, gdy nam rozpoczyna zależeć na europejskości literatury polskiej i gdy na arenę wyszło nowe pokolenie literackie, wychowane na krytyce do cna tabuicznej i zabobonnej, a przeto orientującej się w ogólnych kwestiach twórczości zasadą dosłownie wziętej intuicji, czyli raczej bierności. Powiada się po prostu: mam talent, albo go nie mam, a jeżeli go mam, to położę się pod nim jak pod gruszą, otworzę gębę i będę czekał, aż dojrzały owoc sam w usta mi wypadnie. A terazniejsza konstelacja literacka jest jeszcze przez to trudna, że od zachodu przyszedł do nas ekspresjonizm, któremu to nowe pokolenie nie umiało i nie chciało się oprzeć. Nie chciało — dlatego, że (jak to opisał Simmel w swojej rozprawie o modzie) w takich okresach nadarza się szczególna sposobność błyszczenia nowością bez ponoszenia jej kosztów, powstaje mieszanka oryginalności i naśladownictwa, w której umysły nie samodzielne, lecz ambitne, najlepiej się czują.

Dziełko p. Borowego tyczy się głównie epok i ludzi, których twórczość jest już zamknięta i dosyć ściśle otaksowana. Czy jednak amnestia dla autorów minionych ma przysłużyć także autorom współczesnym? P. Borowy nagromadził dość sławnych przykładów, któreby mogły z plagiatów rozgrzeszyć, a nawet do nich zachęcać. W tym jego podręczniku dla plagiatorów po rozdziale „Zależności w świetle krytyki socjologicznej”, brak rozdziału „Zależności w świetle kultury intelektualnej narodu”. Czem się to dzieje, że wszelki rozwój literatury u nas miewa charakter — nieprzyznanego — plagiatu?

Uskarżano się nieraz na mnie, czemu nie piszę recenzji z dzieł najnowszej muzy polskiej. Powiem otwarcie, dlaczego. Dlatego, że nie mam na to dostatecznej kompetencji historyczno-literackiej, tj. odpowiedniego odczytania w literaturze współczesnej zagranicznej — takie zaś odczytanie uważam za niezbędne, i ażeby sprawiedliwie ocenić i uznać polską twórczość samodzielną i ażeby plagiatorom nie dać się wziąć na kawał. A to, co się dziś u nas wyrabiało ze wszystkich stron jak chrząszcz na wiosnę, czuć było zdaleka plagiatem. Stwory te przychodziły zbyt niespodziewanie, bez uzasadnienia i bez rozwojowej potrzeby, znajdowały się zaś odrazu na pewnym stopniu

wyrafinowania, jakiego się nie da osiągnąć bez dłuższych prób i poszukiwań. W czasie, kiedy wskutek wypadków wojennych byliśmy odcięci od świata, ten i ów szczęśliwiec dostawał z Francji, Włoch, zwłaszcza zaś z Rosji, parę numerów jakiegoś czasopisma futurystycznego, jakiś almanach ze zbiorem nowoczesnych utworów, eszofował się nienim tajemniczy i występował potem przed zdumioną publicznością w głębi oryginalności i męczeństwa, jaka jednak należy się tylko całej falandze, a nie jednostkom. Ogólnikowe pokwitowanie „wpływów” zagranicznych, przyznawanie się do któregoś zizmów, nie wiele tu znaczy, jest tylko formainością i odwracaniem uwagi. Ludzie, którzy sami z siebie nie byłiby wpadli ani na dadaizm, ani na futurizm, nie mają prawa do naśladownictwa i powinni być raczej tylko tłumaczami i wiernymi pośrednikami nowości zagranicznych. Mają oni wprawdzie mimowolną zasługę społeczną, t. zw. drugiej — i trzeciej ręki, jako pośrednicy, przez to są nawet w osobny sposób ciekawi, lecz to nie są pionierzy z krwi i kości.

Insynuacje moje dotyczą wszystkich razem a nikogo specjalnie. Nie mam dowodów i nie mogę wytaczać procesu, ale myślę, że gdyby pp. Siuko i Borowy zechcieli korzystać ze swoich zasobów lektury, mogliby wielu z tych poetów zepsuć humor i interes, lecz za to przyczynić się do ustalenia pewnej wyżywy wymagań co do oryginalności w Polsce.

Gdy w czasopiśmie „Nowa Szuka” nr. 1. czytam tytuł wiersza Rosjanina Majakowskiego: „Obłok w spodniach”, przypominają mi się „Niebiosy na półmisku” p. Sterna i widzę, że niewątpliwa zasługa p. Sterna polega na przerobieniu spodni na półmiskę. Gdy (w tym samym numerze) widzę i w wierszu p. Jasieńskiego i w wierszu p. Czyżewskiego wzmiankę liryczną o kieszeni od kamizelki myślę sobie: czy to przypadek, czy... wspólne źródło? Czytając przekład wiersza Jana Cocteau „Bateria”, natrafiłam ustęp o murzynie i przychodził mi na myśl: dlaczego w naszej poezji najnowszej mówi się tak często o murzynach (Słonimski: Pałankiny w „Czarnej wiosnie”, p. Stern: „Mój czyn miłosny w Paragwaju”, a p. Wat oczernia siebie w swoim słynnym „Plecku mopsoszelaznym”, że gwałcił Afrykankę), a nie np. o jagarach — jakkolwiek zapewne nie Cocteau jest wzorem tego kolonialnego bżika

FIODOR DGSTOJEWSKI.

6

Cudza żona i mąż pod łóżkiem.

(Niezwyczajne zdarzenie).

Z rosyjskiego przełożył Sydir Twerdochlib.

—

(Część pierwsza)

— Pan Tworogow zobaczył mnie w tem położeniu i po rycersku podjął się towarzyszyć mi; no, ale skoro ty nadszedłeś, więc mogę już tylko gorąco podziękować panu, Iwanie Iliczu...

Niewiasta podała rękę osłupiałemu Iwanowi Iliczowi i prawie zdusiła, a nie uściśnęła mu dłoń.
— Pan Tworogow! znajomy mój; na balu u Szkarłupowych mieliśmy przyjemność poznać się; zdaje się, wspomniałam ci o tem? Czyżbyś nie pamiętał, Koko?

— Ach, prawda, prawda! Ależ pamiętam, naturalnie! — przemówił pan w tonach, którego nazwano Koko. — Bardzo, bardzo mi przyjemnie.

I gorąco uściśnął rękę panu Tworogowi.

— Z kimże to...? Co to ma znaczyć? Ja czekam... rozległ się suchy głos.

Przed grupą trojga stał osobnik niezmiernieko wzrostu, wyjął monokl i bacznie popatrzył na pana w jonatowym futrze.

— Ach, m-r Bobynicyn! — zaszczebiotała niewiasta, — skądże to? A to spotkanie! Przed-

staw pan sobie, właśnie przed chwilą konie wywróciły sanki ze mną... ale, ale, oto jest mój mąż! Jean! M-r Bobynicyn, z balu u Karpowów...

— Ach, bardzo mi przyjemnie!... Ale ja w mig będę tu ze sankami, żonczko!

— Pójdź, Jasu, pójdź po sanki; cała jestem przerażona; drzę z przestachu; nawet słabo mi się robi... Dzisiaj na balu maskowym... — szepnęła Twarogowowi... Zegnam, zegnam pana, panie Bobynicyn! Zapewne spotkamy się jutro na balu u Karpowów...

— Nie, wybacz pani, ja jutro nie będę; ja już nie będę mógł służyć, skoro dziś tak się złożyło...

Pan Bobynicyn mruknął coś jeszcze przez zęby, szurnał butami; siadł w swe sanki i odjechał.

Podjechała karetka: niewiasta wsiadła w nią. Pan w jonatach został; widać, nie mógł zrobić żadnego ruchu ani w tył, ani naprzód i bezmyślnie patrzył na pana w płaszczu. Ten uśmiechał się dość głupio.

— Ja nie wiem...

— Pan pozwoli, bardzo się ciesze, będziemy się zaznajomili osobiście, — odpowiedział młody człowiek, kłaniając się z zaciekawieniem i trochę się czerwieniąc.

— Ja również, ja również...

— Zdaje mi się, że pan kalosz zgubiłeś...

— Ja? Ach, tak! Dziękuję, bardzo dziękuję; za wsze postanawiam sobie kupić nowe, z prawdziwej gumy...

— W kaloszach nogi się poca, słyszałem to niezdrowo — rzekł młody człowiek z widocznym bezgranicznym współczuciem.

— Jean! Chodźże prędzej!

— To prawda, poca się. Zaraz, zaraz, najdroższa, właśnie rozmawiamy o bardzo interesujących rzeczach! Prawda święta, poca się nogi w kaloszach, jak słusznie pan zauważył... Ostatecznie, przepraszam bardzo, że muszę...

— Proszę, bardzo proszę się nie krepować.

— Jakże się ciesze, żeśmy się zaznajomili...

Pan w jonatach wsiadł do karety, która ruszyła z miejsca; młody człowiek ciągle jeszcze stał na tem samym miejscu, i zdziwiony patrzył w ślad za nią.

II.

Na drugi dzień wieczorem odbywało się przedstawienie we „Włoskiej Operze”. Iwan Andrzejowicz wleciał do sali jak bomba. Nigdy jeszcze nie wrzał taką „pasją”, taką namietnością do muzyki. Co najwyżej, wiadomo było pozytywnie, że lubił on nadzwyczaj przedzierać się z godzinkę lub dwie we „Włoskiej Operze”; kilkakrotnie opowiadał nawet, że to wcale przyjemnie i rozkosznie: „a primadonna ci” — mawiał do przyjaciół — „miałczy, jak błańska koteczka, kotysankę”. Lecz tak mówił on jeszcze w ubiegłym sezonie; a teraz, — ach! — Iwan Andrzejowicz i w domu nie sypia nawet po nocach. A przecie, wpadł on mimo

(patrz wniosek posła Dąbala w sejmie o przyznanie Polsce kolonii), lecz dziesięciu innych futurystów z zagranicy. Gdy w „Krokwach” przeczytalem przekład paru wierszy Siewierjanina, musiało to przecież osłabić moją sympatję dla poezji Wierzyńskiego. Z naśladownictwa zapewne bierze również początek hałaśliwa reklama, jaką sobie i swoim kolegom robią w swoich poezjach futuryści — nie jest to, jak się wydaje na pozór, arogancja, lecz malpowanie efektu literackiego. (Dok. nast.).

—oo—

WŁADYSŁAW ZAWISTOWSKI.

Teatr warszawski w pełni sezonu.

Pisząc o nowych sztukach rodzimych, które ukazały się w tym sezonie na scenach warszawskich, zaznaczyłem, że poziom dramaturgii naszej wyjątkowo jest niski. Od tego czasu w teatrach stołecznych niejedną przybyła premiera, ale niestety, sadu pierwotnego zmienić nie można.

A więc Reduta pokazała Warszawie znana już we Lwowie sztukę p. Jerzego Szaniawskiego pt. „Ewa”, nie będę więc nic mówił o tym wybitnie słabym utworze, skoro go czytelnicy „Kurjera Lwowskiego” sami znają ze sceny. Jest jednak wysoce symptomatyczne, że najstaranniejszy z warszawskich teatrów pracował nad tak lichym materiałem aż trzy miesiące. A wystawiono „Ewę” z taką precyzją i nakładem inwencji naturalistycznej, wykonawcy z p. Osterwą i p. Dułębiana do takiej perfekcji doprowadzili metodę przeżywania, że krytyczny widz przez cały czas zaniepokojony był przebiegiem sztuki, czy czasami jego sceptycyzm w stosunku do sztuki nie jest nieuzasadniony. Objaw bardzo ciekawy i dowodzący, że scena poważna może środkami czysto teatralnymi wywołać pozory głębi w najpłytszej nawet sztuce.

Teatr Rozmańców, który jak Reduta, nie wystawił w tym sezonie ani jednej sztuki tłumaczonej, zaprezentował ostatnio nowy utwór Mieczysława Fijałkowskiego pt. „Wierna kochanka”. Sztuka ta, przyjęta przez całą prawie prasę gorąco i ciesząca się wielkim powodzeniem, oparta jest na przeciwstawieniu dwu odmiennych typów żołnierskich na tle ostatniej wojny. Bogaty młodzieniec, odbywający obojętnie służbę wojskową... w intendancji, i ubogi, odważny i ofiarny porucznik, z narażeniem życia broniący ojczyzny, są dwoma biegunami, między którymi lawiruje pusta, lecz pełna temperamentu panienka z polskiego dworu. Panienka woli przepych i przyjemności bogactwa, ale gdy zrozpaczony porucznik rzuca się w jej oczach w krwawe ramiona jedynej „wierniej kochanki” żołnierza — wo-

ny, wówczas otwierają się jej oczy, poznaje, gdzie prawdziwe leży kochanie i prawdziwe człowieczeństwo — i idzie dzielić dole niedole bohatera. Ale nie w akcji leżą walory komedii p. Fijałkowskiego, i nie w satyrycznym podmalowaniem tle ziemiańskiego środowiska — widownię biorą szturmem ulani-zabijaki, groźny, lecz jowialny major i kuty na cztery nogi, bolszewizujący z wielkim humorem wachmistrz wąsaty. P. Fijałkowski niewątpliwie posiada zdolność jędrnego kreślenia charakterystycznych postaci, a że bohaterów jego znamy dobrze z życia, ocieraliśmy się o nich niedawno, więc też budzą w nas szczerą sympatję i każą zapominać o naiwności, z jaką p. Fijałkowski buduje fakturę, a zwłaszcza tłumaczy psychologię swych postaci. Do tej omyłki, która kazała któremuś z krytyków nazwać autora „Wierniej kochanki” nowym Fredrą, przyczynili się i wykonawcy — nieporównany Frenkiel w roli majora, Węgrzyn w randze porucznika i wachmistrz — Myszkiewicz.

Po sztukilkunastu przedstawieniach, które w teatrze Małym wypełniła pikantna „Osma żona Sinobrodego” Savoira, i z tej rentownej sceny przemówił polski autor. „Czysty interes” p. Kiedrzyńskiego należy do tych ulubionych przez publiczność komedijek, które bawią aktualną satyrą tylko dlatego, że nikt na widowni za nie się nie przyzna do współczesnictwa w tych samych przywarach, które autor wyśmiewa. Czysty interes należy do gatunku interesów aprowizacyjnych, że zaś p. Fertner, tym razem warszawski paskarz o duszy niewinnego dziecka sprzedał przez nieświadomość frachty na nieistniejący ryż, przeto dostaje się do więzienia, stawiając w zgola nieprzyjemnej sytuacji szanowanego adwokata, który tę transakcję finansował. Ale p. Kiedrzyński tak dalece przekonany jest o stopniu naszych sumień, że wyprowadza na scenę amerykańskiego Polaka, który w niedwuznacznych przemówieniach wykazuje etyczny poziom powojennego społeczeństwa. Co więcej — doprowadza do tego, że ów szanowny adwokat broni świadomie nieuczciwej sprawy, byle dowieść tylko, że dla zdolnego mecenasa niema trudności nie do przewyciężenia. I znów aktorzy obronili autora — p. Fertner podnosi stan paskarski do takiej wyżyny komizmu, że szkoda by doprawdy, by kasta ta zniknęła kiedy z powierzchni ziemi, a p. Grabowski może nawet przyczynić się do zacieśnienia węzłów między Europą a Ameryką.

Ale dość już o głupstwach. Mielśmy i wieczór poważny. Teatr Polski wystawił „Noc Listopadową”. Insce nizował ją reżyser niezapomnianego z przed paru laty w tym teatrze „Wyzwolenia” — p. Al. Zelwerowicz. Zagrano dramat Wyspiańskiego w sam dzień 29. listopada — i nigdy nie było w teatrze bardziej przykro i ra-

dośnie zarazem, jak wówczas. Przykro — że tak zupełnie, tak boznadziejnie, mimo wielkich nakładów i starań, nie grzebano jeszcze Wyspiańskiego, a radośnie — że mimo to głos wielkiego twórcy brzmiał donośnie i demaskował wszelkie pęta, w jakiej go teatr dotychczasowy wpiata.

Słowacki czeka jeszcze na godny jego wyraz teatralny. Ale dramaty Słowackiego pisane były w oderwaniu od sceny, bez możności wystawienia i uzyskania na tej drodze doświadczeń. A Wyspiański wzrastał i mężniał na scenie, zespolił z teatrem swą twórczość w nierozdzielny związek i wywalczył sobie swój własny kształt sceniczny. Pracował przy inscenizacji swych utworów i rzadko kto zostawił tyle scenicznych wskazówek i darych. A jednak nie umiemy go ani grać, ani wydobywać z jego dramatów rewelacyjnych form teatralnych. Wyspiańskiego tłumaczą już na zachodnio-europejskie języki, a paryski teatr „Le vieux colombier” szykuje wystawienie „Sędziów” i „Warszawianki”. I oto nadeść może rychło dzień, w którym Europę zelektryzuje nowa wielka gwiazda na firmamencie teatralnym a nasi paryscy korespondenci doniosą, że Wyspiański przemówił. A jeśli kto z Polaków zawita na to przedstawienie, ujrzy na własne oczy, że Polska posiada kopalnię scenicznych artyzmów w twórcy „Wesela”, ale że kopalnię tę odkryli — w pełnym tego słowa znaczeniu — cudzoziemcy.

„Noc Listopadową” wystawiono w Warszawie z dużym nakładem pracy, starannością i pietyzmem. Wystawiono jednak realistycznie. Tylko mistrz Drabik w niektórych dekoracjach, tylko ładny talent p. Hałacińskiej jako Pallady i szlachetność p. Dunin-Osmólskiej jako księżny Łowickiej odbiły od tego tonu — wszyscy pozostali z p. Zelwerowiczem (książę Konstanty) na czele, grali „Noc Listopadową” tak, jak się gra... Zapolską.

Przemówił wreszcie Elzynor, o którym donosiłem już dawniej. Najważniejsze jest to, że przemówił, że z okresu zapowiedzi przeszedł do pozytywnej działalności. Nie przyjęto ani inauguracji, ani „Pragmatystów” Witkiewicza przychylnie. Dramat czystego bezsensu czestokroć wywoływał wręcz przeciwne w stosunku do założeń autora wrażenie: doszukiwano się w nim metafizycznego rebusu. Ale Elzynor jest pracowitą i chodzi mu tylko o wierne realizowanie nowych form scenicznych. Reżyserowie — p. Borowski z ramienia teatru Małego i p. Iwaszkiewicz z ramienia Elzynoru przeprowadzili inscenizację z całą konsekwentnością, zmuszając aktorów do używania ruchów, gestów i mimiki tylko w zakresie konieczności, z pominięciem wszelkiego życiowego balastu połączeń między istotnie ważnymi dla sztuki momentami.

Warszawa, w styczniu.

—oo—

to, jak bomba, do sali, wypełnionej po brzegi. Nawet portier teatralny popatrzył na niego jakoś podejrzliwie, a zwłaszcza spojrzął z pod oka na jego boczną kieszeń, z pewnością w tej nadziei, że zobaczy tam rączkę ukrytego na każdy wypadek sztyletu. Należy zauważyć, że w owym czasie kwitły dwa stronnictwa, z których każde trzymało sztandar swojej primadonny; członkowie jednego stronnictwa nazywali się „***-zyści”, a drugiego „***-niści”. Oba stronnictwa do tego stopnia kochały muzykę, że słudzy teatralni w końcu stanowczo poczęli się obawiać jakiegokolwiek bardzo zdecydowanego objawu miłości ku wszelakiemu pięknu i wzniosłości, ucieleśnionym w dwu primadonnach. Oto dlaczego, patrząc na młodzieńcze wtargnięcie do sali teatralnej nawet siwowłosego starca, choć zresztą niecałkiem siwowłosego, a liczącego tak około lat pięćdziesięciu, łysawego, i wogóle człowieka na pierwsze wejście solidnych zalet, portier teatralny mimowoli przypomniał sobie szczytne słowa Hamleta, księcia duńskiego:

„A jeśli starość tak strasznie upadła,
Cóż młodość?”... i t. d.

I jak już wyżej powiedzieliśmy, spojrzął z pod oka na boczną kieszeń fraka, spodziewając się dostrzec sztyletu. Tam jednak był tylko portfel i nic więcej.

Wleciawszy do teatru Iwan Andrzejowicz momentalnie przebiegł oczami wszystkie łoże drugiego piętra i — o zgrozo! Serce jego zamario-

ona tu była! Siedziała w łożu. Był tu i generał Połowicyn z żoną i kuzynką; był tu i adjutant generała — nadzwyczaj przystojny młody człowiek; był tu jeszcze pewien pan cywilny. Iwan Andrzejowicz wyteżył całą uwagę, całą bystrość wzroku lecz — o zgrozo! Pan cywilny zdradziecko cofnął się poza adjutanta i ukrył się we mgle niewiadomego.

Tu więc była ona a tymczasem mówiła. że będzie w każdym razie nie tutaj! Ta dwujęzyczność, ta dwuznaczność przejawiająca się od jakiegoś czasu na każdym kroku u Głafiry Piotrówny, naprawdę zabijała Iwana Andrzejowicza. A ten cywilny młodzieniec wtrącił go w końcu w zupełną rozpacz. Opadł on na krzesło zupełnie zdruzgotany. Jakiż był powód do tego? Rzecz zupełnie prosta...

Zauważyć należy, że fotel Iwana Andrzejowicza znajdował się tuż obok łóż parterowych, a w dodatku zdradziecka łoża drugiego piętra znajdowała się prosto nad jego fotelom, tak, że on, ku największej swojej nieprzyjemności, stanowczo nie mógł obserwować, co się działo nad jego głową. Z tego to powodu złościł się i gorączkował jak samowar. Cały pierwszy akt minął dla niego niepostrzeżenie, to jest, nie słyszał on ani jednej nuty. Powiadają, że muzyka tem właśnie jest piękna, że wrażenie muzyczne można zestroić z wszelakim uczuciem. Czek wesoly znajdzie w tonach radość, melancholik — smutek; w uszach Iwana Andrzejowicza wylała cała burza. Na domiar przykrości, z tyłu, z przodu, z boku krzyczały tak straszliwe

głosy, że serce Iwana Andrzejowicza wprost rwało się w kawały. Wreszcie akt się skończył. Ale w tej chwili, gdy zapadała kurtyna, z naszym bohaterem zdarzyło się coś takiego, czego żadne pióro nie opisze.

Zdarza się, że czasami z górnych pięter spada afisz. Gdy sztuka jest nudna i widzowie pozwolają, to dla nich jest to całkiem zdarzeniem. Zwłaszcza uważnie patrzą oni na lot tej miękkiej bibułki z najwyższego piętra i znajdują w tem przyjemność, że śledzą za jej podróżą w zygzakach aż do samych foteli, gdzie ona niechybnie ułoży się na czyjaś w każdym razie nieprzygotowaną do tego wypadku głowę. Lecz z Iwanem Andrzejowiczem zaszło zdarzenie dotychczas nigdzie jeszcze nie opisane. Zleciał mu na głowę, jak powiedziano wyżej, dość lysą — nie afisz. Wyznaje, że jest mi nawet nieprzyjemnie powiedzieć, co zleciało mu na głowę, dlatego bo istotnie jakos przykro jest wyjawiać, że na czcigodną i obnażoną, tj. częściowo pozbawioną włosów głowę zazdrosnego, radowańskiego Iwana Andrzejowicza spadł taki niemoralny przedmiot, jak np. zdusz na miłosa karteczka. W każdym razie biedny Iwan Andrzejowicz zupełnie nieprzygotowany do tego nieprzewidzianego i potwornego wypadku, zadrzał tak jak gdyby schwytał na swojej głowie mysz lub jakiegoś innego dzikiego zwierza.

(C. d. n.).

— Akad. koło artystyczno-dramatyczne. Dn. 28. bm. w sobotę o 3 popoł. w sali Teatru Małego odegra zespół akademick. koła artystyczno-dramatycznego „Karykatyry” J. Kisielewskiego. Bilety do nabycia w miejskiej kasie teatralnej, ul. Klem. z Tańskich Hoffmanowej.

Dzisiejszy wieczór karnawałowy „Sokota-Macierzy” zapowiada się wspaniale. Komitet, prócz oryginalnego kotyjlona przygotował atrakcje fenomenalne. Szczegóły przyniosą afisze. Na zapytania interesowanych zawiadamia tenże Komitet, że z urzędzeniem zabawy „Karnawał Niemiecki” w dniu 1. lutego br. niema nic wspólnego.

Podłaski (Blattfusseinlage) hurtownie i detalicznie poleca Zakład obuwia ortopedycznego. L. Nowosada, absolwenta kursów zagranicznych Lwów Słowackiego 6. narzędzi w gł. poczty

Komunikaty.

ZEBRANIE OSADNIKÓW ZE WSCHODNIEJ MAŁOPOLSKI.

W niedzielę dnia 5. lutego 1922 odbędzie się we Lwowie w sali „Gwiazdy” przy ul. Franciszkańskiej o godz. 10 przedpołudniem

Zebranie osadników ze wschodniej Małopolski.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie — inż. Pawłowski.
- 2) Osadnicy we wschodniej Małopolsce pod względem gospodarczym i społecznym — referent poseł Witos.
- 3) Sprawa budowy gospodarstw osadniczych — referent poseł Bryl.
- 4) Sprawa kontraktów zakupionych gruntów — referent poseł Grzędzielski.
- 5) Sprawa podatków i daniny majątkowej — referent poseł Bryl.
- 6) Wnioski wolne i dyskusja.

Zarząd Okręgowy P. S. L. na wsch. Małopolske. Uwaga: Specjalne zaproszenia wysyłane nie będą.

Koncert prof. Włodzimierza Webera, pianisty, odbędzie d. 3. lutego br. Bilety do nabycia w składzie nut B. Półonickiego. 7985

NADESLANE.

Kino „LEW” — D. is w sobotę 28. bm. dramat w 2 w e kciu serjach według arcydzieła literackiego STEFANA ZEROMSKIEGO. — W głównej roli: Marja Brydzińska i Józef Węgrzyn

Kino Chimera. Zemias ob azu pt. „Człowiek bez nazwiska”, wyświetlam. pierwszorzędnny film francuski GAUMONTA

DUSZE WSCHODU dramat **MADALENE SE RE** w 5 akt. z w głównej roli.

Ceny miejsc: Łoża 140 mp., balkon 120 mp., I. miejsce 100 mp., II. miejsce 80 mp., III. miejsce 60 mp

Czas odnowić prenumeratę na luty 1922 r.

NADESLANE.

(Za rubrykę ta redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Okulista Docent Dr. REISS

ordynuje obecnie plac Akademicki 3. 7985

Z izby sądowej.

Rabunek. — Zabójstwo rozbójnicze. — Dwie prawdy.

Drugi dzień rozprawy przeciw Lysakowski, Galkowi, Nowickiemu, Późniakowi i Poiniakowi z Jędrzejowa, pod Narołem, oskarżonym o napad rabunkowy na dom Mojżesza Spindlera, przyniósł zajmujące szczegóły. Poszkodowany Mojżesz Spindler, podobnie jak jego córki Chaja i Leja z całą stanowczością twierdził, że wszyscy siedzący na ławie oskarżonych brali udział w napadzie. Przewodnik policyj państw. z Naroła Michał Kilian, przesłuchany jako świadek, zeznał, że wkrótce po napadzie był na dziedzińcu Spindlerów, lecz żadna z córek nie mówiła doń kto był sprawcą napadu, tylko żydzi, którzy przybyli z Naroła, gdzie już schronił się tuż po napadzie Mojżesz Spindler, powiedzieli świadkowi, że winnymi są Lysakowski i Ragan (tak nazywano osk.

Nowickiego). Świadek zapisał sobie te nazwiska na kartce poczem udał się do ich domów i przeprowadził ścisłą rewizję. Nie znalazłszy ani śladów krwi, ani rzeczy zrabowanych Spindlerem pozostawił ich swobodnie, a udał się w stronę lasu, dokąd uciekli napastnicy. Ucieczkę ich w tę stronę widziały obie Spindlerówny i inni ludzie. Ślady 4—5 ludzi prowadziły do lasu i tam się gubiły, śladów powrotnych z lasu do Jędrzejowa nie zauważono. Na pytanie jednego z członków trybunału stwierdza świadek, że byłoby to niemożliwym, aby ci, którzy uciekli do lasu, mogli stamtąd powrócić wkrótce do Jędrzejowa, niespostrzeżeni przez nikogo, czyli, że gdyby oskarżeni uciekli byli po dokonaniu napadu w las, nie mogliby już powrócić do swych izb, bo przechodzić by musieli przez wieś poruszoną już napadem u Spindlerów.

Świadek Peisech Feiner z Naroła, do którego Mojżesz Spindler przybył bezpośrednio po rabunku, zeznaje, że Mojżesz „powiedział zaraz na tych wszystkich, co tu siedzą”, przyczem wskazał świadka na ławę oskarżonych. Nazwisk ich jednak sobie nie przypomina, wie, że skreślił je po żydowsku na karteczce i miał tę kartkę jeszcze teraz w sądzie na korytarzu, lecz gdzieś ją zagubił.

Na popołudniowej rozprawie do 9 wieczór przesłuchiowano świadków, którzy zeznawali na korzyść oskarżonych Lysakowskich, Galki i Nowickiego, mianowicie najbliższa ich rodzina zeznała pod przysięgą, że krytycznej nocy spał w domu i nigdzie się nie wydał. Szwagier i siostra Nowickiego stwierdzili, że w chwili, gdy Nowicki jeszcze spał, a było to już nad ranem, wpadła Chana Spindler do izby z pokrwawionymi rękami i prosiła, aby pojechać do lekarza i ratować jej

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 27. stycznia.

„PZET” — POWSZECHNE ZAKŁADY BUDOWLANE, SPÓŁKA AKCYJNA WE LWOWIE.

Rada Nadzorcza uchwaliła na posiedzeniu odbytem dnia 25. stycznia 1922, przedłożyć Walnemu Zgromadzeniu, które ma być zwołane z końcem lutego br. lub w pierwszych dniach marca br. wniosek na wypłatę dywidendy i superdywidendy razem w wysokości 40 proc. nominalnej akcji, tj. kuponu Nr. 1, w wysokości 200 Mk. od każdej sztuki akcji I. i II. emisji.

+ Lwowska giełda zbożowa z 27. bm. Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowej żyto było nadal poszukiwane, obroty ograniczyły się do 15 wagonów loco Lwów po cenie 7.600, dla braku dalszej podaży. Popyt na nasiona, podaż w owsie,

ziemniakach, kukurydzy rumuńskiej. Ceny na ogół niezmiennione. Otręb żytni nieco droższy. Słoma spadła w cenie. Worki nieco tańsze. Usposobienie ożywione.

W poniedziałek 30. bm. zebrania giełdowego nie będzie. Następane zebranie w środę dnia 1. lutego o godz. 5 wiecz.

+ **Warszawska giełda zbożowa.** Pszenica franco stacja załadowania 11.500, żyto franco stacja załadowania 3.050, kuchenki rzepekowe franco stacja załadowania 7.900, otręby żytnie franco stacja Warszawa 5.150, otręby pszenne franco stacja załadowania 5.200, koniczyzna biała franco stacja Warszawa 85.000.

+ **Warszawa.** (Tel. wł.) (G.) Obroty dewizami dosięgnęły większych rozmiarów, przy tendencji w dalszym ciągu mocnej. Dla akcji usposobienie mocne nadal się utrzymało, w szczególności poszukiwane były akcje cukrowe i zakładów ostrowieckich. W dziedzinie papierów pro-

centowych usposobienie b. mocne dla listów ziemskich.

+ **Kurs marki polskiej** na czarnej giełdzie moskiewskiej waha się między 100 do 110 rubli za markę, oficjalny kurs banku państwa wynosi 60 rubli za markę. (PAT.).

+ **O stabilizację marki polskiej.** Warszawa. „Przegl. Wiecz.” dowiaduje się, że PKKP. w dalszym zabiegów ciągu o stabilizację marki pol. postanowiła zaopatrzyć banki w walutę obcą zależnie od ich potrzeb i materiału jakim rozporządza. Skutkiem tego normalny ruch na giełdzie turtejszej w części spekulacyjnej został wstrzymany. (AW.).

W **Ołomuńcu** otwarto przy istniejącej tam giełdzie na ziemiopłody specjalną giełdę drzewną (PAT.).

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. bank.	27 stycznia	B) Akc. przem.	27 stycznia
Akc. Związk.	700	Galicja	150000
Dyskont Lw.	700	Gafoła	1875
Handl Pozn.	3600	Górka	1000
Hipot. akc.	850	Oikos	4900
Hipot. zemel	40	Parowozy	1335
Małopolski	750	Patria	4700
Powszechny	850	Pezet	925
Przemysłowy	600	Pocisk	900
Ziemsk. kred.	550	Pol. Glob	900
		Pol. Nafta	165
		Pol. Tow. H.	875
		Ra szawa	3500
		Siersza el.	1400
		Gor. Siersza	7500
		Tepege	500
		Zieleniewski	5400
		Zegluga pol.	450
B) Akc. przem.			
Brow Lwow.	17000		
Chodorów	8125		
Karpalit	1500		
Čmiłów	8800		
Portland z.S.	—		

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 25	Lwów — dnia 27 stycznia 1922		Warszawa dnia 27 stycznia	Zurych dnia 26 l.	Berlin dnia 26 l.	Wiedeń dnia 25 l.
	Gotówka	Dewizy				
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	0.16—0.16	6.12	29 150
1 funt ang.	1:600—14600	1370—14470	1430—14375	21.72	840 65	40 990
100 frs franc.	26500—27000	21500—28000	27.00—27000	42.00	1638.35	79.40
100 fr szwaj.	60 00—65000	62500—67500	67250	100—	387.00	188.975
100 frc belz.	25600—26500	25300—26800	26500—26750	40 25	1570.90	75.900
100 K czesk.	6400—7000	580—6600	6100—6600	9.85	376.50	18.69
100 K węg.	450—550	450—550 P	—	—72	27.72	187.100
100 K austr.	30—33	35—40	37—39	—08	2.35	100.—
100 M niem.	1650—1700	1650—1750	1660—1695	2.60	100.—	4.847
1 Doll am.	320—330	3230—3380	—3.380	5.4	199 55	10 198
100 Lir wł.	1400—15000	14500—15500	14500	22.6	870.10	42.100
100 Lei rum.	220—240	2200—2400	—	—	140.75	7.970
100 gul. hol.	110000—115000	110000—115000	—	180.00	7876.00	354 900
100 K. n. rw.	40 00—45000 P	4000—45000 P	—	80.50	3151.80	147.975
100 K. durs.	61000—63000	63000—68000	—	103.25	4020.35	168.475
100 K. szw.	67500—71000 P	67500—71000 P	—	128.50	5004.95	238.900

UNAQA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnie notowane.

matkę. Zwróciła się nawet do oskarżonego Nowickiego i prosiła: „Stasiu, idź”. Zapytana kto dopuścił się napadu, odpowiedziała Chana, że nie wie, bo byli to jacyś Moskale, zamaskowani, czy posmarowani na twarzy.

Przywołana do konfrontacji obecna na sali Chana Spindlerówna, zaprzecza temu, świadkowie jednak utrzymują, że ona kłamie.

Sasiad najbliższy Spindlerów, gospodarz, zeznał, że zaraz po pogrzebie Spindlerowa z córkami przyszedł do jego chaty, domagając się pomocy, przyczem gdy zapytał je, kto dopuścił się napadu, odpowiedziały mu, że nie wiedzą, bo byli to jacyś nieznanli ludzie, co mówili po rosyjsku i „przekreślali” słowa.

Dziś przesłuchani będą dalsi świadkowie, którzy mają wykazać alibi dalszych oskarżonych.

KRONIKA SPORTOWA.

Zawody łyżwiarskie o mistrzostwo Polski w Warszawie. Zawody niedzielne w Warszawie będą znakomitą przeglądem naszych łyżwiarzy, gdyż współzawodnicy zgłosili się ze Lwowa. Wilna i Warszawy, głównych centr tego sportu obecnie. Lwów będą reprezentowali następujący łyżwiarze, którzy pod przewodnictwem wiceprezesa P. Göttera już wyjechali wcześniej, by odbyć jeszcze trening na nieznanym im torze: pp. Kikiewicz, Kuchar W. i Lapiński do jazdy sztucznej, P. Biorówna i por. Kowalski do jazdy sztucznej parami, pp. Kochanowski, Kuchar W. i Pappius do jazdy szybkiej. Spodziewać się należy, że nasi łyżwiarze poprawią swoje wyniki z ostatniej niedzieli i powrócą ze zdobytymi nagrodami, czego im życzymy z całego serca.

Zawody w skoku na nartach, które odbędą się w niedzielę 29 bm. jako część druga zawodów o mistrzostwo Lwowa, zapowiadają się niezwykle interesująco ze względu na liczny udział naszych pierwszorzędnych sił narciarskich. Dotychczas zgłosili się pp. Pawłowski, Scott J., Scott E., Witkowski, Werstein i w. i., a również spodziewany jest przyjazd współzawodników z Krakowa i Zakopanego.

W roku bieżącym są to pierwsze zawody narciarskie we Lwowie, a wogóle publiczność lwowska nie miała dotychczas sposobności oglądania skoków narciarskich na specjalnie w tym celu wybudowanej skoczni. Faktycznie trudno znaleźć inne widowisko sportowe, by było tak interesującym pełnem emocji jak skok narciarski, przypuszczamy więc, że publiczność sportowa Lwowa pospieszy tłumnie do parku Kilińskiego. Początek skoków o godz. 3 popoł.

Masec na odmrozenia, G. ICEKRYNE i LREMY
pojęcie spierchnienia i usuwa czerwonocieńską skórę poleca
B BOHOSIEWICZ Lwów - ulica Helmańska 6.

OGŁOSZENIA.

Beata lekarz **Dr. Jakób Gwinski**
Pracownia Beatafityczno-Techniczna 300
ul. Kalicka 21.

MASZYNY GOSPODARCZE

spec. gepie, sieczkarnie, srużowniki i t. d. w przeprowadzeniu najlepszym, za najniższe ceny dostarcza
FABRYKA MASZYN GOSPODARCZYCH
Kusak & Spol
Čes. Bondkov n/Mor. R. Č. S.
Prospekty darmo!

NAŁĘCZÓW Zakład techniczny
cały rob. stwartę
pod kierunkiem 560

Dra Mieczysława Puchalskiego

Źródła szczawiu żelazistego, radioaktywne kąpiele żelaziste borowinowe, niezbędne i lecznia w lecie, gazowe, iglicowe, solne, hydropatja i elektryzacja. Choroby wewnętrzne nerwowe i kobiece. Chorych umysłowych, zakazanych i eruzicznych Zakład nie przyjmuje. Kuchnia dyetetyczna, wygodne pokoje z całodziennym utrzymaniem dla wypoczynku. Pocztą telegraf i telefon. Wyjazd z Warszawy o 8.15 rano z dworca wiedeńskiego, Info macje Mokotowka 15 m. 7 od 4-6, telefon 3004, lub Dyrekcja w Naleczowie.

PIECE METEOR

oszczędnościowe oraz metalowe
najtaniej poleca 7852
Antoni Hałki, Lwów Sobieskiego 3.

specjalista chorób akernych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter 776
Lwów Sykulska 17, ordynuje od 9-9 i od 12-5.

Strychninę

do trucia szkodników
za pozwoleniem władzy politt. I. instancji
poleca w każdej ilości
Drogerja 7947
PIOTR MIKOLASCH i S-ka, Lwów

Najrozmaitsze
PANTOFLE
PAPUCZE
KAMASZE

filcowe, damskie,
męskie i dziecięce
nie poleca i wykonuje na zamówieni. **FABRYKA**
ul. Krakowska 14. 7898

URZĄDZEN GORZELNI BROWARÓW

JAKO JEŻ
wszeikich nnych fabryk
DOSTARCZA
BIURO INŻYNIERSKIE
ZJEDNOCZONYCH FABRYK MASZYN
TOW. AKC.
przedtem 7981
SKODA, RUSTON, BROMOWSKY I RINGHOFFER
Kraków, Gertrudy 1. 2.

FABRYKA MASZYN I POMP

na 100 robotników, około 3500 m² składnice,
warsztaty z wila, w większym miastie w po-
bliżu niemieckiej granicy, nowoczesne za-
budowania, nadające się do każdej fabry-
kacji na sprzedaż. Zgłoszenia upr. się pod
„nr. 10149” do biura ogłoszeń „Par”, Poznań
u. 27. Grudnia 18. 7983

KUKURYDZĘ KRAJOWĄ

na przemiał i do go zelni
dostarcza 940

BANK ROLNICZY S.A.
we Lwowie, Kopernika 20

Baczność

Handel korzenny i pokój do śniadań
firmy **K. MAKSYMOWICZ**
Lwów, ul. Sokola 1.
poleca smacznie obiady z 3-
dań po mkp. 180. 797
Lokal otwarty do godz. 12-tej w noc.

SPLATĘ DANINY

przez sprzedaż ziemi — oraz parcelacje
prawnie w przeprowadza na naj-
korzystniej, warunkach dla właścicieli
Upoważniona przez Główny Urząd
Ziemski Spółka Parcelacyjna
„POLSKA GLEBA”
we Lwowie, ul. Pańska 11. 7969

ODCISKI, brodawki i skóre
zgrubiałe na po-
duszach bezpo-
wrotnie i bez bólu
usuwa
„KLAWIOL”
wyrób farm. fab. „Ap. Kowalski” w Warszawie,
Młocowa 1. — Sprzedają wszystkie apteki i sklepy apteczne.
UWAGA: Polecamy również wszelkie inne preparaty Lab.
Farm. Ap. Kowalskiego. — Przedstawicielstwo na Lwów
i wesoła Małopolską L. „Oron” 3-4

!!! EKSPORT !!!

Rosja, Ukraina, Rumunja

!!! Podwołoczyska, Skafat, Husiatyn, Śniatyn !!!

W tych miejscowościach szukam lokalu i spółników z odpo-
wiednim kapitałem. Posiadam generalne zastępstwo i komisową
sprzedaż do Rosji, Ukrainy, Rumunii z wielkich fabryk maszyn
rolniczych miliardowego Tow. Akc.

Spieszne tylko poważne zgłoszenia z opisem lokalu i poda-
niem dysponowanego kapitału, od osób mających związek han-
dlowy ze Wschodem pod „Maskador” do biura „Ruch”, Kraków,
ul. Szczepańska 9.

Czas odnowić
przedpłatę!

Od Administracji KURJERA LWOWSKIEGO

Upraszamy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty na luty wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładu. — Wypłata kwot wpłaconych na czeki Pocz. Kasy oszczęd. następuje po upływie 8 do 10 dni, z tego powodu najrychlejsza wysyłka prenumeraty jest wskazana w interesie szan. prenumeratorów.

10. lutego 1922 r., wstrzymamy wysyłkę „Kurjera Lwowskiego“

Na czekach lub przekazach wymienić należy, na jaki cel służyć ma nadesłana kwota: prenumerata, ogłoszenie, składki.

Cena prenumeraty wynosi:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji Kurjera Lwowskiego	440 m.
We Lwowie z odnośniami do domu	500 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	500 m.
Zagranicą miesięcznie	700 m.
Za zmianę adresu dopłaca się	10 m.

Nauka i wychowanie.

Wieliczko Kursa handlowa dla osób dorosłych (pań i panów) pod kierunkiem Dra Petyniaka Sa-neckiego prof. Akademii handlowej. Nowy kurs 1 lutego. Po kursie egzamin w Akademii handlowej. Wpisy od 5-7 Franciszkańska 9. 7919

Poszukuję prof. z gimn. real., któryby podjął się udzielać lekcji eksternistce. Łaskawe zgłoszenia pod „Eksternista“ do administracji. 7971

WPISY NA KURS MODNIARSTWA

sześciotygodniowy, w szkole prof. WALTOSIŃWEJ, odbywają się od 11-1 i 3-5. Jakoteż przyjmuje się roboty w zakresie modniarstwa wchodzące. Lwów, Łazińskiego 4. 7974

Posady i prace.

Biuro Niemczynowskiej, Lwów plao Akademicki 3., poleca doborowe siły nauczycielskie, bony Polki, cudzoziemki, rządców, ekonomów, leśniczych, służbę domową i gospodarczą. 7978

Wielkopolanin poszukuje posady od zaraz jako elev. gosp. lub do biura jako sekretarz, dobrze znający polski i niemiecki język. Pisemne zgłoszenia wraz z doniesieniem pensji pod „Wielkopolanin“ do administracji Kurjera. 7982

Różne.

Systema zmarszczek, wągrów, krostów etc., które masuje twarz w pierwszorzędnym fachowo prowadzonym zakładzie kosmetycznym, Mikłajka 7, „Kosmos“. 704

Unieważnia się tymczasowe zastrzeżenia demobilizacji na nazwisko Franczka. Porzeński-go z Dawdowa p. Lwów. 7986

DARMO

prześlijmy każdemu katalog na książki polskie i obce, do nabożeństwa, obrazy i gry, które dostarczamy na dogodnych warunkach. Za pośrednictwem w prasie, zarobkiem nagrody. — Hurtownia artykuł. piśmiennych. Adresować Księgarnia Wydawnictwa Polska oznad, ul. Rataczaka 11 a. 7984

Kupno i sprzedaż.

OKAZYJNIE do sprzedania:

Automobil ciężarowy.
Automobil osobowy używany.
C. kłoneta osobowa nowa.
Mo or na ropę 6 HP.
Mo or na ropę 10 HP.
Motor na ropę 20 HP.
Lokomobila na kołach 15/20 HP.
Tokarnia podługowa 1 1/2 mt.
Tokarnia podługowa 3 mt.
Strugarka do żelaza 350 mm.
Strugarka do żelaza 500 mm.
Pła taśmowa 700 mm.
Motor benzynowy na kołach 12 HP.
Motor benzynowy z dynamo.
Maszyny młynskie i kamienne.
Pług motorowy i parowy.

„PILOT“

Lwów, ul. Batorego 4. 7984

OBWIESZCZENIE.

Ukraińskie Poselstwo Radzieckie w Polsce podaje niniejszem do ogólnej wiadomości na podstawie punktów 1. 4 i 5 Artykułu VI. Traktatu Pokojowego zawartego między Ukrainą i Rosją z jednej strony, a Polską z drugiej dnia 18. marca 1921 r. przepisy w przedmiocie opcji obywatelstwa ukraińskiego.

Wszystkie osoby, które ukończyły lat 18 i do chwili ratyfikacji traktatu tego tj. do 30. kwietnia 1921 roku, przebywały na obszarze Polski, a do dnia 1. sierpnia 1914 r. posiadały obywatelstwo byłego imperjum rosyjskiego i są zapisane, lub mają prawo być zapisane do ksiąg ludności stałej byłego Królestwa Polskiego, lub były zapisane do gmny miejskiej lub wiejskiej, albo do jednej z organizacji stanowych na ziemiach byłego imperjum rosyjskiego, jakie wchodzi w skład Polski, mają prawo zgłosić życzenie w przedmiocie opcji obywatelstwa ukraińskiego. Wybór męża rozciąga się na żonę i dzieci do lat 18, o ile pomiędzy małżonkami nie nastąpi w tym przedmiocie porozumienie odmienne. Jeżeli małżonkowie nie mogą się porozumieć, żona ma prawo samodzielnego wyboru obywatelstwa, w tym wypadku wybór żony rozciąga się na dzieci przez nią wychowane. W razie śmierci obojga rodziców wybór odkłada się do dośnięcia dziecka do lat 18 i od tej daty liczą się wszystkie terminy ustalone dla opcji obywatelstwa. Za innych niezdolnych do działań prawnych wyboru dokonuje zastępca prawny.

Oświadczenia o wyborze obywatelstwa winny być składane osobiście lub przesyłane pocztą do Wydziału Konsularnego Ukraińskiego Poselstwa Radzieckiego w Polsce (Warszawa, ulica Jasna 26) hotel „Victorja“.

W oświadczeniach koniecznym jest wskazanie:

1. Nazwisko, imię oraz imię ojca.
2. Dzień, miesiąc, rok i miejsce (urodzenia, gmina, powiat, ziemia).
3. Miejsce (ziemia, powiat, gmina, ulica nr. domu) zamieszkania w dniu zgłoszenia podania o opcji.
4. Zajęcie (zawód).
5. Imię i nazwisko rodzinne żony i miejsce jej zamieszkania.
6. Imiona dzieci i miejsce ich urodzenia (dzieci niżej 18 lat).

Do oświadczeń należy również załączać dokumenty, które mogłyby stwierdzić wszystkie powyższe pytania oraz dokumenty lub też poświadczone odpisy takich, na podstawie których optant mieszkał w Polsce. Równocześnie należy porządkować oświadczenia takiej samej treści z załączeniem odpisów dokumentów, zamieszkałym w Warszawie, Łodzi i Lublinie do kancelarii komisariatu, zamieszkałym we Lwowie i Krakowie do magistratu, w innych zaś miejscowościach do starostw powiatowych i burmistrzów. Oświadczenia w sprawie dokonania wyboru obywatelstwa wolne są od wszelkich opłat, prócz wydatków pocztowych.

UKRAIŃSKIE POSELSTWO RADZIECKIE W POLSCE.

JADALNIE, SYPIALNIE, DYWANY, POŚCIEL

poleca po najniższych cenach znany m. gazyn mebli pod firmą Józef Schuster, Lwów Rutowskiego 10

PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE

Ska Akc.

Fabryki produkują:

W ZGIERZU

Fabryki produkują:

I. Barwniki anilinowe:

na 1. welną: kwasowe i chromowa, 2. bawełną, sztuczny jędrwab, len, konopie, juta: bezpośrednio krezolynowe, siarkowe i zasadowe; 3. neutralne na półwelną, 4. barwniki do farbowania skór, papieru, tkanin, słomy, drzewa i t. p.

II. Kwasy:

1. kwas siarkowy 66° B_é, monohydrat, dymiący (oleum) 20% i 25% i 60% 65%; 2. kwas azotowy 30° B_é, 40° B_é i 45° B_é; 3. kwas solny 20-22% i 6; 4. kwas octowy 30% i 60%.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY
Mkp. 150.000,000

Adres telegr.

„BORUTA“
Zgierz.

III. Sole:

dwusiarczan sodowy (bisulfat), dwusiarczyn sodowy 50° B_é (bisulfit), tiosiarczyn sodowy (antychlor), sól glauberka, octan sodowy, siarczan bezwodny, chlorek cyjanku i t. d.

IV. Środki lecznicze:

w pierwszym rzędzie „NEOSALUTAN“ (arsenobenzol) do zastrzyków przy leczeniu przynioty, tyfusu powrotnego, szkarlatyny i t. p.

778

Informacji szczegółowych udziela Dyrekcja Fabryk w Zgierzu.

Kształtowo-upoważniony
DOM HANDLOWO-KOMISOWY
„Verda Stelo“
(A. MARCZEWSKI i Ska)
w SAMBORZE.

Łośredniczy za bezkonkurencyjne niską prowizją w kupnie i sprzed. majątków, realności, fabryk, sklepów, inwentarzy, maszyn i narzędzi rolniczych i przemysłowych itp. — Zastępuje wiele powatnych Fabryk i Firm krajowych i zagranicznych. — Prowadzi dział ogłoszeń i reklamy, tudzież prenumeraty wszelkich czasopism. Zlecenia wykonuje szybko dzięki g. sto rozszanym w kraju agencjom! Wieki wybór wszelkiego rodzaju kupna i sprzedaż. Do zgłoszeń dołączyć 20 Mkp. na odpowiedź! 817

Przy muje na bardzo korzystnych warunkach agentów i wywadowców w nieosad. cony. h dotąd masach i wiaach. Rzeczypos. nli ej!